

שם פרה
ket legelőnyösebben
eti

MÓZES
iru üzletében
Viteazul No. 12

szsola kapható.

ÜVÉSZET

ZINHAZ

előadásnak ritka szen-
ét Lengyel Irén fogja
bicióval készöl erre a

nyí, Csathó Kálmán új
baton este lesz a pre-
k és nagyszerű szerep-

7 órákor. Szerdán
órákor kezdődnek az
in előadást tartanak a
legszebb magyar ope-
t adják. Csütörtökön
regóta nem adott Gésák

Sor
Lengyel Irénnel, Tolnay
szám B. Sorozat 358.)
Lengyel Irén, Tolnay, Ithász
A. Sorozat 359.)

revü-társulatának ven-
akkal. Sorozat 360.)
bernté-repriz, új szerep-
Neményi, Tolnayval.
Sorozat 361.)
or: Tanase román revü-
ka. (Emelt helyárakkal.

is szereposztással. Len-
vel. Bérletszűnetben. So-

Kri ánon. 18-ik ifjuság
yárakkal. Lengyel Irén,
at 364.)
pálj, Ladányi. (Ujdonság,
4. szám. Sorozat 365.)
4. (Ötödösor. Leszállított
Neményi. Sorozat 366.)
des helyárak. Lengyel
d. Napibérlet 66. sz. A.

kalap ujdonsá-
gokat az

poszalón-

Ferd. 8. sz.

rmálások
ra alatt készínek

OTT CSAK

OLY

szar
mába és Móra és
ACHTA, Kolozsvár

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre	— — 1150
Félévre	— — — 600
Négyedévre	— — 320
Egy hónapra	— — 110

Csehszlovákiában

Egy hónapra	Ck 40—
Egyes szám	— — 3—

1927 április 6 Szerda

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 79 szám

5687 Niszán 4

Tüzveszedelem a Balkánon

David Lloyd Goerge alábbi érdekes
cikke az amerikai „United Press Asso-
ciation” utján került a világsajtóba.

Disraeliről mondják az alábbi apró adomát.
Ha meglátogatta valamelyik lelkes párthive,
aki természetesen találta, hogy a pártvezér
személyesen ismeri, de akire Disraeli sehogy
sem tudott visszaemlékezni, ahhoz ezt a kér-
dést intézte: „Nos és hogy állunk a jó öreg
betegséggel?” Ez a kérdés minden esetben ta-
lált, személyes érdeklődésről tanuskodott és a
látogatott rendszerint jókedvre hangolta. Ime
mi is szóvá tesszük Európa „öreg betegségét”,
ez pedig a Balkán. Az utóbbi ötven esztendő
legtöbb európai háborújának gyökere a turbu-
lens tájakon gyökerezik. A világ mindannyi-
szor hálát adhat istennek, ha a Balkánon egy-
egy konfliktust lokalizáltak. A világháború is
a Balkánon kezdődött. És most ismét ebben a
boszorkánykonyhában ütött ki a viszály, amely
a békét veszélyezteti. Ezuttal Albánia körül
sistereg a háború. Miről is van voltaképen szó?
Szerbia féltékeny Itáliának szinte protektorá-
tusi befolyására Albániában, amelynek alapjai
le vannak fektetve a tiránai szerződésben. Itá-
liát viszont emészti a gyanu, hogy Albánia
egységét és függetlenségét a szláv befolyás ve-
szélyeztetni fogja.

Bizonyos mértékben mindkét ország aggálya
indokolt. Egyikük sem engedheti át az albán
partvidék fölötti uralmat. Jugoszlávia számára
az Adria a tegeri ut a külvilág felé. Ha az al-
bán partvidék Itália kezén van, akkor ennek
az utnak nemcsak a kapuja, hanem a korridor
is olyan portás felügyelete alá kerül, aki a
jugoszláv monarchiával szemben nem viseltetik
különös barátsággal. Másrészt Itália még nem
felejtette el, hogy a világháborúban az osztrák
vízi haderők éppen az albán partvidék előre-
tolt szigetei felől állottak lesben az olasz hajókra
és innen portyáztattak az olasz partvidék kis
városai és falvai felé. Itália tehát nem maradhat
meg nyugodt szemlélőnek, amikor arról van szó,
hogy egy versenyző hatalom, amely ellenséggé
válhat, a keskeny Adria-kapu mögötti erős part-
vidéken fészkelje be magát. Minthogy mindkét
részről életbevágóan fontos érdekek vannak
kockán, az ügy kielégítő szabályozását nagyon
nehezen lehet elérni. Szorongó szívvel látjuk
annak a lehetőségét, hogy ebből a tényle-
ges érdekkonfliktusból fegyveres konfliktus
támadhat.

Az olasz sajtó, amikor a helyzetet mérlegeli,
gyakran használja azt a borzalmas szót „háború”.
En azonban a magam részéről nem tudom el-
képzelni, hogy a dolgok idáig jussanak. Itália
Jugoszláviával szemben sokkal erősebb katonai
hatalom, semhogy a jugoszlávok provokálni
mernének. Szerbia mögött ma már nem áll
Oroszország, amelynek beavatkozására számí-
thatna. A bolsevik Oroszország nem ismer sem
fiút, sem vallási kötelekeket. Minden testvéri
érzése a forradalmároké, tekintet nélkül vallásra
és fajiságra. Mialatt egyik kezét a kínai kom-
munisták felé nyújtja, addig a szláv monarchiák-
nak, amelyek „a kapitalizmust képviselik”, há-
tat fordít. A kisantantnak Jugoszlávia is tagja,
azonban ez antant egyetlen állama sem mozgó-
sítana egyetlen dandárt megtámadott szövetsé-
gese támogatására. Nagyon valószínűtlen tehát,
hogy a belgrádi kormány azért, mert ellen-
szenvvel viseltetik Olaszország Albánia fölötti
protektorátusával szemben, a fegyverek sikerére
bizná a döntést. A tulajdonképeni veszedelem
tehát nem fenyeget senkit valamely „határ-
incidenstől”, amely mindkét országot konflik-

tusba keverheti, mielőtt egészséges emberi észnek
és bölcseségnek ideje lenne a mérsékletre intő
beavatkozásra. A Balkánon mindig ezekben rej-
lett a veszedelem. Az „incidensek” mint egy
rosszul ápolt kertben a dudva, úgy teremnek
itt. A téli hónapokban a hegylakók nemzeti és
kommunista, vallási, gazdasági és egyéni dolgaik
fölött töprengenek és amikor a hó elolvadt,
akkor a balkáni fajok vére feloldódik merevsé-
géből. A hegylakó ilyenkor szívesen száll le a
völgybe, hogy véres bosszúval torolja meg azt
az igazságtalanságot, amelyet szemei az első ki-
fakadó tavaszi virággal megláttak. Rendszerint
néhány meggondolatlan gyilkosságot kivéve, nem
történnék nagyobb dolgok, azonban ha a nagy-
hatalmak is beavatkoznak ezekben a vitákba,
akkor kész a vérfürdő.

Az olaszok gyűlölik a szlávokat, a szlávok
pedig mélyeséges gyanuval vannak eltelve az
olaszok iránt. Az olaszok még az osztrák idő-
ből gyűlölik a szlávokat, akik, különösen a hor-
vátok, a Habsburg-rezsim hűséges kiszolgálói
voltak. A szlávok pedig azért gyűlölik az ola-
szokat, mert magukhoz ragadták Fiumét és a
Dalmát szigeteket, amelyeknek lakossága szár-
mazásra és hagyományra nézve szláv.

Jugoszlávia, amely nyilvánvalóan franci
sugalmazásra cselekszik, az olasz-jugoszláv sur-
lódást a Népszövetség választottbírósi dön-
tése alá akarja terjeszteni. De ragaszkodik
hozzá, hogy a kérdés teljes komplexuma, bele-
értve az olasz protektorátust Albánia fölött is,
a Népszövetség elé kerüljön. Mussolini bizo-
nyára nem fog hozzájárulni a tiránai szerződés-
nek egy olyan testület által való felülvizgálá-
sához, amely iránt sohasem viseltetett tulságos
bizalommal. A „Giornale de Italia” egy jelen-
tős fascista ujság, azt írja, hogy bizonyos fran-
cia elemek, — akiket nem lehet egészen magán-
személyeknek — és a jugoszláv agitátorok kö-
zött kapcsolatok állanak fenn. Innen van, hogy
Mussolini nagyon is fázik attól, hogy ezt az
ügyet olyan bíróság elé terjessze, amelyben
Franciaországnak tulságos befolyása van.

Ezuttal a békét valószínűleg hevenyészett
toldással, foltozással fenn fogják tartani. Ezzel
azonban az Albánia miatti komplikáció vesze-
delme még mindig fennáll. A „Temps” egy
római jelentése szerint az a meggyőződés urál-
kodik Itáliában, hogy a véleménykülönbségek
diplomáciai megoldása pillanatnyilag csökken-
teni fogja az aggodalmakat, de ennek csak át-
meneti értéke lesz és az albániai problémát,
amely jövőendő veszedelmek forrása marad, még
mindig nem oldotta meg.

Örvendetesen javult a király állapota

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet
tudósítójától.) A tegnapi kiadott orvosi bulle-
tinek után, amelyek aggodalomba ejtették az ország la-
kosságát, ma az uralkodó állapotának örvendetes
javulásáról adnak hírt bukaresti jelentéseink. A
dermedt aggodalmat általános fellélegzés váltotta fel
mindenütt és az ország lakossága, amelynek figyelme
az uralkodó betegyágra felé összpontosult az utóbbi
napokban, hálaadó örömmel veszi tudomásul a ro-
mán király állapotának jobbrafordulásáról szóló híreket

Bukarest, április 5. Az Indreptarea jelentése
szerint a király tegnap délután láztalan volt és
számos dekrétumot irt alá.

Bukarest, április 5. Sluis belga rádiológus, aki
két napig Bukarestben tartózkodott és megvizsgálta
a királyt, visszautazott Brüsszelbe.

Fantasztikus hírek a külföldi sajtóban

Bukarest, április 5. Az uralkodó betegségével
kapcsolatosan a külföldi sajtóorgánokban, külö-
nösen a „Berliner Tageblatt”-ban, fantasztikus hí-
rek látnak napvilágot a romániai eseményekről.
Egyes külföldi sajtóorgánokok tudni vélik, hogy
Románia egyes részein zavargások törtek ki és hogy
az egész országban általános csapatkoncentrációk
történtek. Ezeket a híreket — jegyzi meg a fél-
hivatalos Rador — bizonyos érdekelt ellenséges
szándékkal kolportálják külföldi lapokban. Különös,
hogy a külföldi sajtó ellenőrzés nélkül közöl ilyen
híreket, amelyekkel önönmagát diszkreditálja.

A volt takisták kilépnek a nemzeti parasztpártból, mert a kormánnyal való kollaboráció meghiusult

A nemzeti parasztpárt visszautasította a kormány kollaborációs ajánlatát

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet
tudósítójától.) Részletesen beszámolt az Uj Ke-
let arról, hogy a kormány néhány nappal e-
zelőtt a legkomolyabb formában fuzió, illetve
kollaborációs ajánlatot tett a nemzeti parasz-
pártnak. A kormány öt miniszteri tárcát, több
államtitkári széklet és fontos közigazgatási po-
zicciókat helyezett kilátásba a nemzeti parasz-
pártnak.

Beavatott körök szerint ma este hivatalosan
bejelenti a nemzeti parasztpárt volt takista
csoportha e pártból való kilépését és a nép-
párthoz csatlakozását. A csoport tagjai Fili-
pescu, Cantacuzino, Lucasiu és barátai.
Filipescuék még vasárnap elhatározták a kilé-
pést, de ennek bejelentését elhalasztották a
tegnap jelzett tárgyalások eredményének köz-
léséig. Miután ezek a tárgyalások meghiusultak,
a Filipescu-csoport tegnap újból megbeszélést
tartott és elhatározta, hogy tovább nem vár,
hanem kiválik a pártból.

A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsá-
gának ülésén tárgyalás alá vették az ajánlatot.
A párt jobboldali — volt takista — frakciója
a kollaborálás mellett foglalt állást, a volt pa-
rasztpárti vezeték azonban leghatározottabban
a fuzió ellen nyilatkoztak.

A „Cuvantul” szerint a koncentrációs kor-
mányról szóló hírek teljesen alaptalanoknak
bizonyultak. Ilyesmire az iniciatíva csak a
kormány elnökétől indulhat ki. Legilletékesebb
körökben kijelentik, hogy a miniszterelnök
ilyen lépést nem tett, senkinek nem ajánlt fel
semmit és nem is kért senkitől támogatást a
koncentráció ügyében.

A tegnapi végrehajtóbizottsági ülés ered-
ményeképen a nemzeti parasztpárt elutasítólag
válaszolt a fuzió ajánlatra. Az elutasító vá-
laszt Junian képviselő fogja átadni Garoflid
volt miniszternek.

A relativitás elméletének alkalmazása a biológiában

Dr. Dumitru Negru kolozsvári orvosprofesszor könyve Einstein teóriájáról

Einstein korszakalkotó felfedezésének híre ugy száguldott keresztül a világon, mint egy hatalmas üstökös fénycsóvjára. Egy pillanatra bevilágított a világegyetem mechanizmusának kohójába, az üstökös magja — a relativitás elméletének értelme — a szak tudósok ölébe hullott, akik a felfedezés matematikai megfogalmazásából a fizika új alaptörvényeit szerkesztették meg, de az üstökös fénye még évek múlva is ott hunyorgott azoknak a szemében is, akik a felfedezés tudományos értelmét kellő matematikai és fizikai kultúra híján megemészteni nem tudták, de ösztönösen megérezték az elmélet évezredekre szóló érvényét és súlyát.

Einstein neve valahogyan áhitatos fogalom lett az egész világon és ez az áhitat nem teóriájának matematikai megértéséből, hanem inkább a nagy tömegek sejtéséből és megérezéséből fakadt. Egész különös, holott a tudományos felfedezések csak akkor szoktak az egész emberiség osztatlan közkincsévé válni, ha ezeknek a felfedezéseknek, az emberiségnek a létért való küzdelemben segítséget, vagy előnyt nyújtó gyakorlati jelentőségük is van. Einstein relativitás elmélete közvetlenül semmi ilyen gyakorlati eredményt sem ígér, a tiszta spekulatív szellem diadala, amely nem a jelenségek praktikus felhasználásához, hanem csak azok helyes megismeréséhez járul hozzá. Mégis Pekingtől Buenos-Airesig és a Fokföldtől Grönlandig keresztül-kasul az egész világon mindenütt a legszelebb rétegek figyeltek fel a felfedezésre.

Einstein elméletének ez a fascináto hatása természetesen számos kísérletet váltott ki a relativitás teóriájának popularizálására. Ezek a kísérletek azonban csak kísérletek maradtak és jóformán egyiknek sem sikerült a tömegek szempontjából valójában közelebb vinni a megértéshez a relativitás elméletét. Még rosszabbul jártak azok az igyekezetek, amelyek a relativitás teóriájának, a tudomány valamelyik másik ágában való alkalmazásának popularizálását kísérelték meg.

Minden eddigi kísérlet közül ugyilátszik legjobban dr. Dumitru Negru, a kolozsvári egyetem orvosprofesszora oldotta meg a feladatát, akinek „A relativitás elméletének a biológiában való alkalmazásáról“ szóló román nyelvű könyve most hagyta el a sajtót. Negru professzor, aki a Röntgen és rádium tanszékének tanára, szélesskálajú orvosi kultúrája mellett, alapos felkészültségű fizikus és matematikus is, eredeti kutatásokat végzett a relativitás elméletének a biológiában való alkalmazásáról. Könyvében az átlagos intelligenciája — mint ő mondja érettségét tett — olvasóköröség számára ezeket a kutatásainak eredményét akarta hozzáférhetővé tenni. Számolt azonban azzal, hogy az Einstein-elmélet biológiai alkalmazását a közönség széles rétegeivel csak úgy tudja megértetni, ha előbb magát a relativitás elméletét sikerül neki popularizálnia. És meg kell állapítani, hogy ez a kísérlete, az összes eddigi kísérletekkel szemben Negru professzornak valójában sikerült is.

— Einstein teóriájának popularizálását — írja Negru professzor előszóban — eddig kétféle módon kísérelték meg. Az egyik esetben az író a matematikai és fizikai ismeretek teljes hiányát tételezte fel az olvasóban és így az egész elméletet a mindennapi „tapasztalásból“ vett példákkal és hasonlatokkal igyekezett megvilágítani. Ez a módszer nem vezethet eredményre, hiszen a relativitás teóriáját éppen az jellemzi, hogy sok mindent lerombolt, amit az emberi ész éppen a mindennapi „tapasztalás“ alapján épített fel.

— A második módszer tudományosabb eszközökkel dolgozik, mert matematikai formulák alapján von le következtetéseket. Ezeket a formulákat azonban az olvasó készen kapja, azzal a kéréssel, hogy higgye el azokat. A matematikai formulák azonban csak azok számára meggyőzőek, akik levezetésüket végig kísérik. Levezetés nélkül az ilyen formula csak dogma, amit el kell hinni, anélkül, hogy megértene az ember. Minthogy ezek a formula-dogmák apriori adva vannak, Einstein teóriájának elvét és következményeit ki lehet ugyan fejteni, de a szkeptikus szellem — és minden művelt ember szkeptikus kell legyen — kételkedni fog. Ugy, hogy ez a módszer sem vezethet eredményre.

És Negru professzor, a két eddig használt

módszer között, szerencsés és ügyes kézzel megtalálta a célravezető harmadikat. Hetven nyomtatott oldalon keresztül élvezetes és könnyen érthető módon az algebra legelemből ismeretből kezdve, összefoglalta mindazokat a matematikai ismereteket, melyek elengedhetetlenül szükségesek a relativitás elméletének megértéséhez. Ezt a matematikai részt bárki könnyen megérti, még az is, akinek a középiskolai tanulmányokból már csak halvány reminiscenciái maradtak meg. Ez a pompás hetven oldal üdítő szellemi torna mindenkinek, akiben valamikor is volt érdeklődés a matézis iránt. És ha a hetven oldalt átvette az olvasó, akkor a könyv második részében könnyen hozzáférhetővé válik számára a relativitás teóriájának magasabb értelme és amikor a biológiai alkalmazás fejezetéhez ér, már egészen otthonosan mozog a relativitás elméletének birodalmában.

A relativitás elméletének biológiai alkalmazásáról szóló fejezet, amelynek kedvéért vezetjük keresztül Negru professzor az olvasót a matematikai és a relativitás-elméleti tanulmányokon, abból indul ki, hogy az elektronok és atomok mozgása is alá van vetve a relativitás elvének. Majd logikus okfejtés után jut arra a konklúzióra, hogy az élet sorsa szorosan hozzá van kötve a föld existenciájához, azzal együtt született és azzal együtt hal meg. A relativitás elméletének az élet jelenségeire való alkalmazásából, az elmélet matematikai formuláit alapul véve, Negru professzor igen érdekes fejtegetéseket közöl az idő relativitásának az élet jelenségeire való hatásáról. A relativitás elmélete feltevéseiben figyelmen kívül hagyja a biológia törvényeit, amikor felteszi annak a lehetőségét, hogy

egy bizonyos sebességet elért élőlény például csak két esztendő töltsön el az időben, mialatt földön maradt társa kétszáz, vagy több évet élt. Negru professzor biológiai érvelésekkel mutatja ki, hogy a „jövőbe utazásnak“, amely a relativitás elve szerint lehetséges, biológiai akadályai vannak, mert ha az időtartam, amely relativ, lényeges változást szenved, az új időrendszerben a biológiai jelenségek is megváltoznak.

— Ha egy utas — írja Negru professzor — fantasztikus sebességgel száguldana az ügyben — és egy adott pillanatban kivenne óráját, vajjon tényleg azt tapasztalná, hogy pulzusa 70-et ver „percenként“, mint a földön? Ha ez az új „perc“ tisztes hosszabb relative a földi percnél, ugy a szív, amely a biológiai törvényeknél fogva a maximális erő kifejtésre van berendezve, 700-at kell verjen „percenként“, a viszony tehát nem változik, hanem az idő relativitásával együtt emelkedik, vagy csökken, ami azt jelenti, hogy az utas az enormis sebességgel kotta új rendszerben két év alatt élne le a földi kétszáz esztendőt. Olvasmányának is érdekes Negru professzor hézagpótló könyvének értéke abban rejlik, hogy ami eddig egyetlen popularizálásnak sem sikerült, maradék nélkül meg tudja értetni Einstein teóriáját az átlagosan kulturált olvasóval. Mindenkinek, aki románul olvas és komolyan érdeklődik a relativitáselméletre és annak alkalmazásai iránt, el kell olvasnia ezt a munkát.

A könyvet, amelynek ára 120 lej, a „Cartea Romaneasca“ adta ki izléses kiállításban, — csak kár, hogy a nyomda nem fordított nagyobb gondot a sajtóhibák elkerülésére — és az Uj Kelet könyvosztálya utján is megrendelhető. (j.)

Megszűnt a jasi diáksztrájk

Inzuláltak egy jasi antiszemita vezér fiát, mert zsidónak nézték

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nap előtt részletesen beszámolt az Uj Kelet arról a brutális kegyelet-sértésről, amelyet eddig ismeretlen tettesek követtek el az elmúlt hét folyamán a jasi zsidó temetőben. Szerdáról csütörtökre viradó éjjel ki nem derített körülmények között behatoltak a temetőbe és számos sírkövet, a legszebb és legmonumentálisabb síremlékeket ledöntötték és porrá zúzták. A hatóságok, ugy a rendőrség, mint a sziguranca, széleskörű nyomozást vezettek be a jasi zsidó temető halottjainak brutális meggyalázói ellen.

Jasi zsidó lakossága körében a temető profanizálása érthető megdöbbenést váltott ki. Az „Universul“ jasi jelentések szerint a nyomozás irányítását a főügyész vette át, aki elrendelte a lerombolt és ledöntött síremlékek lefényképezését. Ugyanakkor lefényképezték az egyes sírköveken talált ujjlenyomatokat is. Remélik, hogy ily módon sikerülni fog a temető profanizálásának nyomára jutni.

A „Dimineata“ jasi jelentése szerint egyéb-

ként a Rascanu professzor revolverlövése nyomán az izgalom többé-kevésbé elsimultak. A keresztény diákok szövetsége tegnap este tartott ülésen heves és izgalmas viták után elhatározta, hogy a sztrájkot beszünteti és ismét megkezdje az előadások látogatását. E határozat hozatalánál döntő módon közrehatott Bogdan Petre professzor, az egyetem rektorának interвенцияja, aki közölte a diákok egy delegációjával, hogy a sztrájk folytatása esetén azonnal bezáratja a diákokotthonokat.

Az utcai tüntetések azonban a történetek ellenére is folytatódnak és szombat éjjel egy tragikomikus epilógussal zárultak. A „Dimineata“ jelenti, hogy éjjel két órakor egy fiatalemberekből álló csoport a Lapusneanu-utcán megtámadott és inzultált egy zsidó kinézésű járókelőt, akit csak az arra haladó önfeláldozása mentett ki támadóinak karjai közül. A fiatal emberek elképedésére azonban hamarosan kiderült, hogy a megtámadott nemcsak, hogy nem zsidó, de az antiszemita liga egy lelkes vezetőtagjának fiával azonos.

AZ ANTISEPTIKUS
ESZKÖZ AMELY VILÁG
HIRNÉMNEK ÖRVEND A

**VALDA
PASTILLA**

AMELY ELTÁVOLITJA ÉS
LEGYÖZI A

TOROKFAJDALMAKAT, KÖHÖGÉST, MEGHÜLEST, VALAMINT A RÉGI VAGY ÚJ TUDÓBAJOKAT, CHATARUSOKAT, ASTMÁT, INFLUENZÁT, STB

A DOBOZ FAC-SIMILJE

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁBAN
ÉS DRUGUERTÁBAN

az ol

A magyar s is barátsága

Róma, április
niszterelnök elők
gyar barátsági
délután öt órak
fognak a szerződe
tiv formátolteni
írása a „Palazzo
amely után Muss
rendez Bethlen l
retében hivatalos
hangzani. A dél
fogják a függő k
is. Mussolini te
Istvánál, akinek
tömeg gyült össze
tette Mussolinit
látogatás után
lett látogatást, a
óráig beszélgetet
tása után fogadt
kijelentette, hog
korolt rá, akiben

Beavatott he
államférfi neme
részleteiben is
amely Bethlent
holnap délelőtt
kihallgatáson, an
miniszterelnök n
tal neki nyújtott

Budapest, épr
pok vezéreikbe
niszterelnök róma
leg megállapítják
litikai jelentőség
szívélyesség és ba
elnök Olaszország
Magyarországnak
rangú társként fo
ezzel a ténnyel
emeli fel, amely
szerint az ország
laskor, mint a l
Olaszország állt
lelkileg a magyar
az olaszhoz. Az o
ország végre szó
hogy nem kis ne
teti elhivatottság
tebb területén.

A „Budapesti
hogy a miniszter
érdekeket szolgál
hogy két nemzet
kal erősítse egym
rendeze az adria
lenül nagy nemz
den megállapodá
magyarok között
szellem és a nem
szolgálja. Magyar
gálja az a magat
még megoldatlan
kal szemben tan
sággal hozzácsat
fogal állást Jug
ápolja a megind
gyarország békés
túr ellenséges lá

A „Pesti Na
Olaszország ma
zódést, amely
gálatottság után
első öntudatos
kifelé. Barátok
okirat és egyben
külpolitikai sul
már címében is
kódés szelleméne

Róma, április
magyar-olasz ba
ban megállapítj
minden ellenkez
ben, az új szerz
szövetségi szelle
semmiféle titkos
néhány barátság

Budapest, ápr

Ma délután aláírták Rómában az olasz-magyar barátsági szerződést

A magyar sajtó a nagyjelentőségű eseményről. Magyarország Jugoszláviával is barátságot akar. Az olasz-magyar szerződés nem irányul Jugoszlávia ellen

Róma, április 5. Bethlen István magyar miniszterelnök előkészítő tárgyalásai az olasz-magyar barátsági szerződésre vonatkozólag, ma délután öt óraker ünnepélyes formák között fogtak a szerződés ünnepélyes aláírása által pozitív formát ölteni. A barátsági szerződés aláírása a „Palazzo Chigiben” fog megtörténni, amely után Mussolini miniszterelnök disztribúciót rendez Bethlen István tiszteletére, melynek keretében hivatalos pohárköszöntők is el fognak hangzani. A délután folyamán még folytatni fognak a függő kérdésekről szóló tárgyalásokat is. Mussolini tegnap látogatást tett Bethlen Istvánnál, akinek hotelje előtt hatalmas néptömeg gyűlt össze és nagy ovációkban részesítette Mussolinit. A miniszterelnöknél történt látogatás után Mussolini Bethlen Istvánnál tett látogatást, akivel férje jelenlétében negyed-ötig beszélgetett el. Bethlen Mussolini látogatása után fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy Mussolini mély hatást gyakorolt rá, akiben igazi barátta talált.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy a két államférfi nemcsak általánosságban, hanem részleteiben is megtárgyalt minden kérdést, amely Bethlent Rómába hozta. Az olasz király holnap délelőtt fogadja Bethlen Istvánt udvari kihallgatáson, amelynek alkalmával a magyar miniszterelnök meg fogja köszönni a király által neki nyújtott kitüntetések.

Budapest, április 5. A budapesti reggeli lapok vezércikkében foglalkoznak Bethlen miniszterelnök római utjával. A lapok egyöntetűleg megállapítják az utazás diplomáciai és politikai jelentőségét. Az „Ujság” szerint az a szivélyesség és barátság, melyben a miniszterelnök Olaszországban részesült, tulajdonképpen Magyarországnak szól. Amikor Mussolini egyenrangú társként fog kezelt a miniszterelnökkel, ezzel a ténnyel Magyarországot arra a helyre emeli fel, amely erkölcsi és történelmi igazság szerint az országot megilleti. Ugy az összeomláskor, mint a bolsevizmus kitörésekor csak Olaszország állt Magyarország mellett s így lelkileg a magyar nemzet már hozzá van kötve az olaszhoz. Az olasz barátság révén Magyarország végre szóhoz juthat és megmutathatja, hogy nem kis nemzet nagyzási hóbortja érzeti elhivatottságát Európa legveszélyeztetettebb területén.

A „Budapesti Hírlap” cikkében megállapítja, hogy a miniszterelnök római utazása nemzeti érdekeket szolgál. Elsősorban arról van szó, hogy két nemzet szimpátiáját újabb kapcsolatok erősítése egymáshoz és lehetőleg véglegesen rendezze az adriai kérdést. Az utnak kétségtelenül nagy nemzetközi jelentősége van. Minden megállapodás, ami az olasz kormány és a magyarok között létrejöhet, csak egy békésebb szellem és a nemzetközi relációk megerősítését szolgálja. Magyarország célját legjobban szolgálja az a magatartás, amelyet a kormány még megoldatlan olasz-jugoszláv differenciákkal szemben tanúsít. *Habár teljes határozottsággal hozzácsatlakozott Itáliához, ezzel nem foglal állást Jugoszlávia ellen, sőt továbbra is ápolja a megindult barátságos közeledést.* Magyarország békés politikája semmi irányban nem tűr ellenséges látszatu fellépést.

A „Pesti Napló” szerint Magyarország és Olaszország ma írják alá Rómában azt a szerződést, amely kilencévi világpolitikai kiszolgáltatottság után Magyarország állami életének első öntudatos és független megnyilatkozása kifelé. Barátok szerződése lesz ez a történelmi okirat és egyben dokumentuma Magyarország külpolitikai súlyának. A barátsági szerződés már címében is békét hirdet és az együttműködés szellemének megvalósítását jelenti.

Róma, április 5. A „Popolo d'Italia” az új magyar-olasz barátsági szerződéssel kapcsolatban megállapítja, hogy az antifascista sajtó minden ellenkező értelmű híresztelésével szemben, az új szerződés teljesen megfelel a népszövetségi szellemnek, mert nem tartalmaz semmiféle titkos katonai záradékot, mint egy-némely barátsági szerződésben ez szokásos.

Budapest, április 5. Az egységspártban

nagy örömet váltott ki a miniszterelnök olaszországi sikere. Almásy, a párt ügyvezető elnöke a sajtónak kijelentette, hogy Bethlen római utjának eredményei nagy örömmel töltik el az egész országot. A fiemei kérdés mindkét ország politikai és közgazdasági szempontjából rendkívüli fontossággal bír. Szükséges

Május elsejére összehívták a Keresztény Liga országos kongresszusát

A Cuza—Iliescu-affér két részre osztotta a Keresztény Liga tagjait

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az az incidens, amely a parlament egyik legutóbbi ülésén keletkezett Cuza és Iliescu képviselő között, akit tudvalevőleg Cuza ki akart zárni a ligából, mert zsidó klienseket védett, két részre osztotta a Keresztény Liga tagjait. A többség azonban — úgy látszik — Iliescu mellett foglalt állást. A liga fővárosi szervezete tudvalevőleg kommunikét tett közzé, amelyben dezavualta Cuzának Iliescunak vonatkozó parlamenti kijelentését és bizalmukat fejezik ki Iliescu iránt. Ezzel egyidejűleg a liga országos szervezetének vezetősége május elsejére Jasiba országos kongresszust hívott össze.

Eltemették Prohászka Ottokárt

A képviselőház gyásza jeléül egy órára felfüggesztette ülését

(Budapest, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szombaton elhunyt magyar főpap, Prohászka Ottokár temetési gyászszertartása ma délelőtt tizenegy órakor vette kezdetét az egyetemteri templomban felállított ravatalon. A templom környéke előtt a gyászszertartás alkalmára hatalmas néptömeg gyűlt össze, amelyen valamennyi társadalmi egyesület nagy küldöttséggel képviseltette magát. Székesfehérvárról különvonattal érkeztek küldöttségek.

A beszentelési szertartáson megjelent Horthy Miklós kormányzó, a detronizált királyi család Budapesten tartózkodó hercegei, a miniszterek, a felsőház és az alsóház elnöke, sok képviselő és magasrangú hivatalnok. A gyászszertartást Orsenigo pápai nunciusz végezte, a gyászbeszédet pedig Glattfelder csanádi püspök mondta. Az abszolutiót öt főpap osztotta ki: Szmezsán érsek, Radnai Farkas, Kohl Medárd, Hannauer

még Jugoszlávia hozzájárulása a szerződéshez, ami azonban nem lehet kétséges, mert Jugoszláviának is érdeke, hogy vasúti forgalma feléldüljön. Remélhető, hogy Jugoszláviával a fiemei kérdés rendezése után erősebb és megértőbb kapcsolatba jut Magyarország.

Belgrád, április 5. Az Olaszország és Jugoszlávia között még Nincsics idejében létrejött barátsági szerződés értelmében Olaszország ma értesítette a belgrádi kormányt, hogy ma aláírják Rómában az olasz-magyar barátsági szerződést. Az értesítés hangsúlyozza, hogy a szerződés nem irányul senki ellen és azt a népszövetségi paktum szellemében kötötték meg.

és Orsenigo püspökök. Az abszolutio kiosztása után a gyászmenet elindult a déli vasut felé.

Az uton mindenütt hatalmas néptömeg bucsuzott a halottól. A déli pályaudvaron Vass János miniszter a kormány, Sipők polgármester a székesfőváros nevében bucsuztatta el a halottat. Amerre az utvonalakon a gyászmenet elhaladt, az üzletek is gyászdiszbe öltöztek, a kirakatokat pedig fekete drapériával vonták be.

A holnapi nap folyamán Székesfehérváron tartandó gyászszertartáson a kormányt Vass miniszter fogja képviselni.

A képviselőház mai ülésén Zsitvay elnök magassáryalásu beszédben bucsuztatta el Prohászka Ottokárt. A gyászbeszédet a fekete ruhába öltözött képviselők állva hallgatták végig, mely után gyász jeléül egy órára felfüggesztették az ülést.

A kamara megszavazta a jogi személyekről szóló törvényt

A lakbérleti törvényjavaslatot a kamara elé terjesztették

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap éjjeli ülésén a jogi személyekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

Joanitescu ismertette a különböző országok törvényhozásainak erre vonatkozó kodexeit.

Popescu Lázár azt bizonyította, hogy a törvényjavaslat a szindikátusok szabadabb fejlődését teszi lehetővé.

Trancu Jasi munkaügyi miniszter felszólalása után a törvényjavaslatot általánosságban, majd részleteiben is megszavazták.

A kamara mai ülésén Otetelesanu elnökölt. A jegyzőkönyv felolvasása után Bratiannu Vintila tiltakozik a napirend folytonos megváltoztatása ellen, ami maga után vonja azt, hogy bizonyos törvényeket meglepetésszerűen fogadtatnak el. Ez a komoly vita érdekében tarthatatlan helyzet.

Otetelesanu elnök igéri, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket.

Florea parasztpárti kérdezi a közoktatásügyi minisztert, hogyan gondolja az erdélyi és bánáti tanítók előléptetésének rendezését. Megállapítja, hogy annak a rendeletnek a visszavonása, amely szerint a 3 évnél régebben működő tanítók mentesek a véglegesítő vizsga alól, nem igazságos és kéri a rendelet érvénybenhagyását.

Hanes a határőrségek sapkaszállítására vonatkozó aktákat kéri.

Madgerau kéri az elnököt, interveníáljon a pénzügyminiszternél, hogy válaszoljon a kormány pénzügyi politikájára vonatkozó kérdéseire, ellenkező esetben interpellációt jelent be.

Florescu a neamtzi szövetkezetek visszaéléseiről beszél.

Ezután áttértek a napirendre és megismélték a jogi személyekről szóló törvényjavaslatra vonatkozólag a tegnapi éjjeli ülésen eredménytelenül végződő szavazást. A javaslatot elfogadják.

Ezután folytatták a földmívelésügyi minisztérium reorganizációjáról szóló javaslat vitáját.

Madgearu kifejti, hogy a földművelésnek rendkívüli fontossága van az iparral szemben. Híve a többtermelésnek.

A kormány a kamara elé terjesztette a lakbérleti javaslatot.

A szenátus ülésén Romanescu közli, hogy Károly király végrendeletében két milliót hagyományozott a crajovai primáriának tisztii lányok internatusának építésére. A hadügyminiszter azonban az elmúlt évben felvette ezt a pénzt és más célokra fordította. Követeli, hogy a minisztérium adja vissza az összeget rendeltetésének. Jorgala interpellációt jelent be a perrendtartás módosítása tárgyában, mire az ülés véget ért.

Meghülésnél, náthalásnál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bél-működést biztosít. Egyetemi orvostanárrok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Két új francia dráma

Paul Gerdaldy: „Az ő férje“ és Jean Serment: „A világ legszebb szeméi“

Paul Gerdaldy legújabb darabját — akárcsak az előzőt — Róbert Spitzerrel együtt írta. Ez is bájos, könnyed, elmés vígjáték, sok bölcseséggel s egy kis mélabuval: a szerelem labdajátéka.

Jacqueline szerereti férjét, Maxime-ot. Nem látja, hogy tucatember, képzeletbeli erényekkel, képességekkel ékesíti fel, úgy bámulja, mint valami kivételes valakit. Már három hónap óta élnek együtt, de az asszony szerelme egyre nagyobbodik. Egy napon Maxime hazajön az utóról, véletlenül betoppan családi otthonába s — este tíz óraker — feleségét egy távoli férfi ismerősének társaságában találja, aki nemsokára zavartan távozik. A férj rosszkedvű, fontoskodó, nem tűri, hogy az „orránál fogva vezessék“, valami fondorlatot sejt, vádolni kezdi feleségét. Szegény szerencsétlen nem veszi észre, hogy az asszony mennyire megrökönyödik a méltatlan rád hallatára, tovább feszíti a hurtt, végül az arcába vágja, hogy feleségének szeretője van.

Másnap az asszony már elfelejtette a jelentéktelen összeszólalkozást, de ura egyik baklövését a másik után követi el, az esetet már elmondta anyósának. Az odaszaladt hozzá, gyónatja őt. Természetesen ő is elhitte. Nemsokára jön huga, egy körmönfont, modern leányka, a ki egyenesen gratulál „a szeretőhöz“. Az asszony nem jut szóhoz. Hiába imádja férjét, senkise hisz neki, a legelső gyanura mindenki megállapodik abban, hogy szeretőt tart s ezt természetesnek is tartja. Maxime azonban nagy-lelkűsködni akar, „megbocsájt“ feleségének. Jacqueline csak most látja, mennyire nem értette a férje, csak most érzi, micsoda lehet a szerelem, ha a házasságtörés ily könnyen meg-„nem-törtétté“ tehető. Ő csak arra vágyakozott, hogy szeresse az urát s hogy az ura higgyen benne. Ennek azonban vége. Maxime-ot többé nem szeretheti.

Egy másik férfi bizik benne, az, akit meggyanusítottak vele. E férfi felé tolja — taszítja mindenki s pont akkor szűnik meg a férje féltékenysége, mikor közöttük az ügy komollyá válik, pont akkor szolgáltat igazságot Jacquelinek, mikor érdemtelenné válik bizalmára. Vacsorára hívja az asszony szeretőjét. Ugy érzi, hogy minden rendben van. Szóval ismét egy-egy szaporodott a megcsalt férjek száma.

Az udvarló kénytelen-kelletlen esőppen ebbe a szerelembe. Ez egy naiv, jóhiszemű fiú, aki az asszony tanácsát jött kérni, hogy elvegye-e jegyesét s noha a nő nagyon dicséri a leányt, másnap visszatér hozzá s kijelenti, hogy nem szereti. Miért nem szereti? Azért, mert Jacqueline szereti. Ezt meg is mondja neki nyíltan. Jacqueline haragra lobbant, ki akarja utasítani azt a férfit, aki miatt férjével első ízben összezört. Az udvarló, mint ábrándos ifjú beérné azzal is, hogy csak ő szeresse a nőt, viszonzatlanul. Semmi reménye sincs a szerelemre, tehát majd ábrándozik róla. Jacqueline csak végül, miután már férjéből egészen kiábrándult, tudatja vele, hogy nem boldog. Ekkor az udvarló követelőzni kezd. Az asszony, hogy próbára tegye, azt mondja neki, hogy szeretője van. Az nem igaz, válaszol a fiú. Erre Jacqueline azon való örömeiben, hogy végre valaki hisz is neki, tényleg a szeretőjévé lesz...

Az Árnymalász ismert költője új drámát írt, mely — a kritikusok — megállapítása szerint eddig legkülönb műve.

Két költő áll az események központjában. Az egyiket Napoleonnak hívják, a másikat Arturnak. Egy este a két barát a tengerparton sétálgatva ráeszmél, hogy mindketten szerelmeseik közös ismerősükbe, aki ott teniszezik, Lucie-be. Lucie-nek gyönyörű szép szemei voltak.

Napoleon először vallja be, mit érez iránta, de mikor látja, hogy Artur elsötétedik s rájön, hogy nemcsak ő egyedül szereti Luciet, nagy-lelkűen azt indítványozza, bizzák a lányra a választást, ő döntse el, ki legyen kettőjük közül boldog. Ez nem afféle hebehurgya gyermek-játéka. Napoleon Artur iránti szeretetből teszi meg indítványát. Szegény fiú, azt a fehér nadrágot is, melyet visel, Arturtól kapta. Mindez

számára nem jelentéktelen dolog, érzi, hogy adósa s köleltségei vannak vele szemben. Lucie, a szép szemű Lucie Arturt választja, aki a szerelmi vallomásnál — akár csak Cyrano — Napoleon szavait susogja fülébe. A két barát elválk egymástól, Lucie Arturé lesz.

Lucie életében Napoleon csak tizenhárom év múltán tűnik föl. Szép szemei azóta kialudtak. Még most is szépek, de vakok. A szörnyűséges csapás leverte, de más miatt is buslakodik: Artur lassanként eltávolodott tőle, alig törődik vele. Közben híres író lett, élvezi a tünékeny dicsőséget, büszke a sikereire, melyeket annyi lemondás árán ért el. Mikor Napoleon betoppan, Artur nincs Párisban. Lucie türelmetlenül várja. Minthogy vak, nem veszi észre, mi lett ifjúkori barátjából, aki most a legsötétebb nyomorúságban él, szmokingot visel s hozzá egy ütött-kopott sapkát. Arca sápadt, beesett. Fél, hogy az egykor szeretett nő eltrózik tőle. Lucie azonban nem lát. Mikor

Napoleon megtudja, hogy az imádott nő vak, végtelen örömet érez. Ugy rémlik, hogy Lucie elsötétedett szembogarában az ő egykori képét látja. Ez a szegény, mindenkitől üldözött, semmi sikert nem látott költő beszélni kezd a nőnek, úgy állítja be magát, mintha még mindig ifjú s boldog volna. Lucie, aki hiába várja vissza férjét, szavait szívesen hallgatja. Világtalan szemében fellobban az egykori emlékek fénye.

Akkor jön Artur. Napoleon ismét semmivé zsugorodik. Mihelyt Lucie meghallja Artur hangját, melyben egy kis gyöngédség rezeget, karjaiba omlik. Napoleonnak a része most is a magányosság, mint tizenhárom évvel ezelőtt. Artur kiutasítja őt. De minekelőtte eltávoznék s tovább élné boldogtalan életét, Napoleon eszébe idézi barátjának, aki csunyán megalázta őt, közös ifjúságukat, a nagyszerű lángolások, ábrándok korát, melyet Artur megtagadott s kimondja, hogy elhagyta azt az ideált, melyhez csak nagy áldozatok árán lehet hűnek maradni.

Franciák küldeni

Páris, április 5. Küldötte el válogatott konferenciára szegény ország még megfigyelésére, mert a francia hadsereg még mindig a hatalmak között a leggyengébb. A Németország is a leszerződés ellenében a szárazföldi leszerződés ellenében a tengeri leszer-

Riasztó

Páris, április 5. Újabb szenzációs hírek a japán hadsereg új fegyverekkel való felszereléséről. Szkutariiban mas erődtípusok a val felszerelt au

Japán katonái javaslat

Utasították

London, április 5. Voltát ma hivatalos delkezés, melyet angol konzulátus utasítja őket, hogy az ország belsejében haladéktalanul intézkedjenek a katonai védelmi követelmények teljes felelősségét Anglia a kínai elért sikertelenségéért többet könyvelhet

Egy nap a

(Cluj-Kolozsva) Két hatóságértéssel perhadtest hadbírósa

Az egyik perhadtest hadbírósa máramaroszi padján. A vádiratban a bíróság történetét nagyszabású saeculáris. Egy napon a szigurancára, a iró, hogy Blank voltak a csempészekben rejtették

Bonyoda

A szigurancára a házkutatás megkezdésében, egy festő kilogram sacchari puldjára tette a zálatot a jegyző. Időközben azonban komisszár állította Endre kísérletet a részét a pult alá az eldugott saeculáris állította, hogy ő váltás támadt, a felkapta a festéket szerint Füzessy k

A katonai ügy miatt emelt vádirat tárgyalás azonban Dr. Dunca és Dr. kimutatták, hogy a földhöz akarta ilymódon érhető

Uj választások előtt áll Anglia

Baldwin helyzete megingott. Súlyos belső krízis a bányászsztrájk és a kínai helyzet miatt

London, április 5. Angol parlamenti körökben megerősítik azokat a híreket, hogy Baldwin a belpolitikai harcokból a kabinet átalakításával, vagy új választások kiírásával szeretne kijutni. A londoni kabinet naponta tanácskozik és a tanácskozásokon rendszerint nagyon feszült a hangulat. Baldwin helyzetét a kormányban különösen az tette bizonytalanná, hogy a bányászsztrájkban nem tanusított kellő erélyt. Eleinte az volt Baldwin taktikája, hogy pozícióját Churchill és Birkenhead miniszterek kiintrikálásával fogja megszilárdítani, azonban a két miniszter népszerűsége miatt elállott ettől a kísérlettől.

A belső konfliktus a választási reform körül tombolt. Birkenhead és Churchill ezt az alkalmat

arra használták, hogy frakciójukat a kabinetben megerősítsék. Ez a frakció Baldwin kompromisszumos politikájával szemben Kína és Oroszország ellen éles és határozott akciót követel és Nanking elfoglalásával szemben követelik az angol koncessziós területek fegyverrel való visszahódítását. Így áll a kabinet két frakciója szemben egymással és úgy látszik, hogy a választások kiírása aligha lesz elkerülhető.

Parlamenti körökben aggodással beszélnek a legközelebbi választásokról, amelyek példátlan elkésze- redéssel fognak lezajlani, mert a politikai ellentétek soha még annyira kiélesedve nem voltak, mint most. Anglia nehéz napok elé néz.

Averescu miniszterelnök a lej stabilizálására és a kamatuzsora letörésére szólította fel a Banca Nationala igazgatóságát

Burileanu kormányzó hazaérkezése után értekezletre hívják össze a Bankszövetség képviselőit

(Bucuresti-Bukarest, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az adóktól agyoncsújtott, a szállítás drágasága és késedelmes volta miatt zátónyra futott, betetőzésül pedig a lej szélsőséges ingadozásai következtében örvény szelére jutott gazdasági élet jalkiáltásai végre megmozdulásra bírták az ország hivatalos tényezőit. Tegnap este 7 óraker a Banca Nationala központi intézeténél nagyfontosságú tanácskozás volt, amelyen a jegyintézet igazgatóságán kívül résztvett Averescu miniszterelnök és pénzügyminiszter, valamint Manoiilescu államtitkár is. A tanácskozás során Averescu miniszterelnök kijelentette, hogy nemcsak mint a kormány elnöke, hanem mint pénzügyminiszter is érintkezésbe kíván lépni az ország bankjegykibocsátó intézetével és különösen a lej fluktuációjának kérdését kívánja a legalaposabban megismerni. Ennek érdekében

nyíltan felteszi a kérdést a Banca Nationala igazgatóságához, hogy képesnek érzi-e magát a lej túlságosan brüszk hullámzásainak megakadályozására,

amely nélkül az országot előreláthatatlan megrázkódások érhetik.

Az igazgatóság nevében Oscar Kiriacescu válaszolt. A miniszterelnök kérdésére kijelentette, hogy a Banca Nationala képesnek tartja magát a külföldi lejspekuláció megfékezésére, mint ahogy a legutóbbi emelkedés alkalmával is sikerrel lépett közbe a bank. Kiriacescu annak a reményének adott kifejezést, hogy

az eddig követett intervenciós politika

Szováta fürdőn

lényeges átalakításokkal, ez idén már június havában megnyílik. Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem. — Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad dr. Krausz Józsefné, főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsősztmarton)

a mult évben megnyílt s kitűnően bevált

ארטה כשר

uri panzio a villa SPERANZA-ban

előjegyzést elfogad dr. Krausz Józsefné, főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsősztmarton)

Franciaország megfigyelőt sem hajlandó küldeni Coolidge leszerelési konferenciájára

Memorandum Coolidgehez

Páris, április 5. A francia kormány ma küldötte el válaszáat Coolidge-nek a leszerelési konferenciára szóló meghívására. A memorandum foglalt válasz kifejti, hogy Franciaország még megfigyelővel sem vehet részt a konferencián, mert sem a Népszövetség tekintélyét nem csorbíthatja megjelenésével, sem pedig a hatalmak egyenlőségének elvét nem sérti meg. A Népszövetség ugyanis már foglalja ki a leszerelés kérdésével és a légi és a szárazföldi leszerelés kérdése sem választható el a tengeri leszerelés ügyétől. Ettől az elvtől

Franciaország semmiesetre sem távolodhat el. A memorandum további részében arra is rámutat, hogy Franciaország nem járulhat hozzá ahhoz, hogy egy lényeges probléma tárgyalásáról kizárjanak olyan hatalmakat, akiknek közreműködése feltétlenül szükséges. Franciaországnak a legnagyobb tartózkodást kell tanúsítania, ha arról van szó, hogy olyan tanácskozásokon vegyen részt, melynek kezdeményezői különböző érdekeket vallanak magukénak.

Riasztó hírek az albániai fegyverkezésekről a francia sajtóban

Páris, április 5. A reggeli lapok belgrádi politikai körökből érkezett értesülések alapján újabb szenzációs jelentéseket közölnek az Albániában folyó állítólagos fegyveres készülődésekről. Szkutariiban állítólag négyezer embert vontak össze a határon és Szkutari közelében hatalmas erődítéseket emeltek, valamint municions raktárakat állítottak fel. Valóban egy 120 ágyúval felszerelt automobilsztag áll készen.

Japán kategórikusan visszautasította Anglia javaslatát a kínai ügyekbe való fegyveres beavatkozásra

Utastították a kínai angol konzulokat, hogy az ország belsejében élő állampolgárokat szólítsák fel távozásra

London, április 5. A kínai helyzet válságos voltát ma hivatalosan is megerősíti az a rendelkezés, melyet az angol kormány a kínai angol konzulátusokhoz küldött s amely arra utasítja őket, hogy haladéktalanul szólítsák fel az ország belsejében lakó angol állampolgárokat, haladéktalanul induljanak Sanghajba, vagy a kantoni védelmi állásokba, mert ellenesetben a következményekért ők (a konzulok) viselik a teljes felelősséget.

Anglia a kínai forradalom elleni harcában elért sikertelenségei közé, mint egyik legesúlytóbbat könyvelheti el a japán kormány az

a kategórikus választát, melyben Anglia felhívásával szemben elutasítja azt a javaslatot, hogy résztvegyen a kantoniak ellen indítandó közös katonai akcióban. A japánok csupán abban az angol-amerikai akcióban vesznek részt, melynek az a célja, hogy a nankingbeli vérengzésekben megölt külföldiek életéért, vagyonáért nagyszámú kártérítést követeljenek.

Páris, április 5. Briand utasítást küldött a pekingi és sanghaji francia konzuloknak, hogy jelentsék be tiltakozásukat a kantoni kormánytól és követeljenek kártérítést a Nankingban megölt két francia hittérítőért.

Egy nap egy kiló saccharinért és két hónap a csendőrmester levágott kezéért

Két tárgyalás a kolozsvári hadbírószágon

(Cluj-Kolozsvár, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két nem mindennapi érdekességű hatóságsértési pert tárgyalt ma a kolozsvári IV. hadtest hadbírószága.

Az egyik perben Blank Jenő és Endre máramaroszigeti kereskedők ültek a vádlottak padján. A vádirat szerint az elmúlt év decemberében történt, hogy Máramaros megyében nagyszabású saccharin-csempészésnek jöttek nyomára. Egy napon névtelen feljelentés érkezett a sziguranára, amelyben azt állította a levélíró, hogy Blank Jenő és Blank Endre is vásároltak a csempészett saccharinból és azt üzletükben rejtették el.

Bonyadalmak egy kiló saccharin körül

A sziguranca Füzessy komiszárt küldte ki a házkutatás megejtésére, aki a két testvér üzletében, egy festékes csomagban elrejtve egy kilogram saccharint talált. A csomagot az üzlet puldjára tette a sziguranca-komiszár, majd hozzálátott a jegyzőkönyv megszerkesztéséhez. Időközben azonban — a vádirat szerint — a komiszár állítólag észrevette, hogy Blank Endre kíséreltet tesz arra, hogy a saccharin egy részét a pul alá rejtse. A komiszár követelte az eldugott saccharint, a kereskedő viszont azt állította, hogy ő nem dugott el semmit. Szóváltás támadt, amelynek hevében Blank Endre felkapta a festékes csomagot és a vád állítása szerint Füzessy komiszár felé dobta.

A katonai ügyészség hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat a két testvér ellen. A mai tárgyalás azonban nem igazolta a vád állításait. Dr. Dunca és Dr. Mircea Georgescu ügyvédek kimutatták, hogy Blank Endre felindultságában a földhöz akarta dobni a csomagot, amely csak ily módon érthette a komiszárt. A hadbírószágon

Blank Jenőt felmentette a vád alól, Blank Endrét 1 napi elzárásra ítélte.

Ha a gazda tulságosan virtusos

Seres Márton szilágy megyei gazdát ugyan csak hatóság elleni erőszakkal vádolta meg a katonai ügyészség. A vádirat szerint a parasztgazda az elmúlt év őszén éppen gyümölcsösében tartózkodott, midőn észrevette, hogy ismeretlen ember tartózkodik kertjében. Fejszét ragadva elindult az ismeretlen felé és látta, hogy az válláról lekapja fegyverét és rácéloz. Seres nem ijedt meg, hanem a szürkületben — a fegyverrel állandóan farkaszemet nézve — megközelítette az ismeretlent, akinek kezéből kikapta fegyverét. Ekkor vette észre, hogy a falu csendőrmesterével áll szemben. Rövid vita után visszaadta a fegyvert a csendőrnek, majd barátságos vitába elegendtek. Időközben három másik csendőr érkezett a helyszínére, mire az őrmester egy váratlan fordulattal felszólította a csendőreit, hogy tartóztassák le a gazdát.

Seres Márton, akit érthetően meglepett a dolgok váratlan alakulása, előntötte a düh. Felkapta a fejszét, feje körül forgatta és azt kiabálta:

— Aki hozzám mer nyulni, az a halál fia.

A nagy hadonászásban azonban oly szerencsétlenül sujtott a feléje közeledő őrmester felé, hogy annak jobbkezét csuklóból levágta.

A mai tárgyaláson a gazda önvédelemmel védekezett. A hadbírószágon kéthónapi börtönrre ítélte.

Megváltotta már a sékelt?

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja. Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Marton Ernő. Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szerda

5687. Niszán 4.
1927. április 6.

Zsidók a színművészetben

Érdekes utja van a zsidó drámának és ugyan csak érdekes szerepe van a zsidó drámai termelésnek, a zsidó rendezői készségnek és színészi zsenialitásnak a modern drámában. A szűkebb zsidó dráma csirái népi és vallási talajból sarjadzottak, a purimi játékok nem éppen széles skálájából. A népi élet melengette, emelte és pompáztatta köles-hatásával a zsidó színművészetet, ezt a jiddis és héber nyelvű és lengyel és más népek nyelvén alkotott jellegzetesen zsidó színművészetet. Goldfaden-től Solem Alejchemen és Juda Léb Percen és a moderneken, mint Schalom Aschon és Anskyn át a legmodernebbekig, mint Leiwik, a „Golem“ megalkotójáig az ut a népi ujjáéledés mesgyéjén vezet.

De a zsidó géniusz termékenyítő ereje más népeknek is hasznára és lelki üdülésére szolgált. A francia lapok és nyomokban a legjobb angol újságok Reinhardt párisi ünnepeltetése alkalmából érdekes művészi tényekkel és adatokkal bizonyítják, hogy a zsidóság szerepe a színművészetben fölfelé való ivelést jelent magára a német és francia művészetre. A német zsidók emancipációja óta első helyre küzdötték magukat és a művészi vezetés élén mindenütt a köziség és a művészi életfelfogás terjesztése és elmélyítése jórésben az ő érdemük. Ottó Brahm a modern német stílust teremtette meg és nyomában Max Reinhardt már a régiók, főleg Shakespeare fölélesztésén fáradozik, kiásta az elmúlt idők minden időkben élő művészetet, időszerűvé teszi őket a modern ember számára, nemesíti őt és fölemeli a művészet eszményi régióiba. Leopold Jessner, a német rendezés szuverénitását teremtette meg Reinhardt-tal szemben, aki pompakifejtéssel igyekszik hatásokat ébreszteni, a puritánságig leegyszerűsödő művészet reprezentánsa, Reinhardt számára a környezet fontos, Jessner számára az atmoszféra.

A német színészet kimagasló alakjai: Dessoir, Dawson, Sonenthal, Elisabeth, Bergner, Max Palenberg, a francia művészet vezetői egyéniségei: Porto Riche, Henry Bernstein, Tristan Bernard, Fernard Nozière, Alfred de Savoir, Henry Kistemakkers, Henri Rothschild — zsidók. — És zsidók akadnak a filmművészetben, egészen kimagaslók, hogy csak Charlie Chaplint említsük és Jackie Coogent.

A lapok egyöntetűen megállapították, hogy a zsidóság igaz lelke és hangulata mégis a modern jiddis és héber színészetben nyilvánul, amelynek levegőjében isteni áhitat és emberi magasztosság mutatkozik.

— **Megalakult az új városi tanács állandó bizottsága.** Osvada Vasile polgármester elnöklete alatt tegnap este tartotta utolsó ülését a Kolozsvár város ügyeit csaknem 6 hónapig vezető, ideiglenes bizottság. Az ülésen már megjelentek az új városi tanács állandó bizottságának megválasztott tagjai is. Osvada polgármester bemutatta a belügyminiszeri végzést, amely őt a polgármesteri székben megerősíti, majd törvényadta jogánál fogva megállapította a bizottság tagjainak munkakörét. Eserint helyettes-polgármester és a technikai ügyosztály vezetője dr. Victor Stanciu egyetemi tanár, a pénzügyi osztály vezetője Enescu Juliu bankigazgató és a közigazgatási osztály irányítója dr. Nicolau akadémia tanár lettek. Aganbiceanu az egészségügyi, dr. Bernád Ágoston a jogügyi és Kovács András a gazdasági osztály élére kerültek. A vágóhid ellenőrzésére Fekete-Nagy Béla volt helyettes-polgármestert delegálták.

— **Orvosi hír.** Dr. Porsche ideg orvos, a „Nerva“ szanatórium igazgató főorvosa magánrendelőjét Str. Saguna, volt Bartha Miklós-u. 20. alá helyezte.

— **A törvényszék felmentette Dr. Somogyi Ferencet.** Egy igaztalanul meghurcolt orvos: Dr. Somogyi Ferenc állott ma vádlottként a kolozsvári törvényszék előtt. Somogyi dr-t még kolozsvári tanulmányi ideje alatt gyöngéd szálak fűzték egy kolozsvári polgári család egyik lányához. Később az orvos Zilahra költözött és szüleinek kívánságára megszakította az érintkezést a családdal. Közvetlenül ezután valóságos hajszá indul meg az orvos ellen, többszöri magzatelhajtással vádolták meg és le is tartóztatták. A törvényszék a ma délelőtti tárgyaláson nem látta beigazoltnak a vádakat. A kihallgatott szakértő orvosok: Dr. Coriolan Tataru és dr. Stanca egyetemi tanárok is kedvező vallomást tettek a vádlottra, akit ennek alapján a bíróság felmentett a vád és annak következményei alól.

— **Ellenőrzik az autók sebességét.** Crenian rendőrprefektus elrendelte, hogy a napról-napra előforduló autóbalesetek elkerülésére ellenőrizzék a város területén az autómobiloknak és autóbuszoknak a sebességét. Hétfőn Debaun rendőrigazgató egy bizottsággal megkezdte az ellenőrzést. Huszonkét soffört állított elő a rendőrségen, akik a városban megengedett 12 km-es sebesség helyett 20, sőt 30 km-es sebességgel hajtottak. A sofföröket 1000—5000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtották, ezenkívül elzárásra is ítélték őket.

— **Figyelmeztetés állampolgársági ügyekben.** A Zsidó Nemzeti Tzövetség Jogvédő Irodája közli, hogy a Curtea de Apel mellett működő állampolgársági bizottság újabbán a következők ügyét intézte el: Lakner Emil Cluj, Schück Cornelia Cluj, Goldschmidt Rozalia Cluj, Margareta Fall Dej, Hartstein József Cluj, Szenczer József Hunedoara, Knöpfler Albert Cluj Vad. Berta Spierer Cluj.

Egyesületi hírek

— **Reorganizálták a kolozsvári Ceiré Mizrachit.** Április 3-án tartotta meg közgyűlését a kolozsvári Ceiré Mizrachit a tagok élénk érdeklődése mellett. Schächter Andor, az egyesület vezetője, megnyitó beszédében ismerteti azokat a momentumokat, amelyek eddig a mozgalomtól távolálló vallásos zsidóságot a nemzeti reneszánsz szolgálatába állították. Ullmann Andor az egyesület eddigi működését ismerteti, Baumzweig Andor pedig hangsúlyozza, hogy a Ceiré Mizrachinak ki kell terjesztenie munkakörét, az egyesületet reorganizálni kell, hogy fokozottabban tudja kívenni részét a zsidó munkából. Tejovits Miksa hébernyelvű beszédében a tradíció szellemének megőrzését hangsúlyozza, végül Weinberger Nándor, a Zsidó Nemzeti Szövetség főtitkára szólal fel és eredményes működést kíván a reorganizált egyesületnek. — **A kolozsvári sómérok műsoros ünnepélye.** Szombat este Kolozsvár zsidóságának nagy érdeklődése mellett rendezték meg a kolozsvári sómér- és somra-csapatok műsoros ünnepélyüket. Az ünnepélyt Rador Mór prólógusa vezette be, majd Simon Tibor, Frieder Frici és Zádor Rudolf a „Beruria“ című költeményt adták elő. Ezután Katz László kis eserkész-egyfelvonásosa, a „Cserkész-színpad“ előadása következett, amelyben a guruk ügyeskedtek. Dávid chaluc és Frieder Frici somra chalucáncot mutattak be. A műsor fénypontja Ujvári Péter „Rügyfakadás“ című mesejátékának előadása volt, amelyhez Boskovits Sándor, ez a tehetséges fiatal zeneszerző irt invenciózus és melódikus kísérő zenét. A Ligeti József által rendezett és betanított darab, amelynek főszerpeit a tehetséges és bájos Liebermann Sári, Domokos Pálma, Blum Mirjam, Simon Tibor, Nussbacher Andor, Frieder Frici és Sámson Andor játszották, őszinte és megérdemelt sikert aratott.

A világhírű kolozsvári

Heinrich-féle Szent-László fertőtlenítő szappan

1 megóv minden fertőző betegségtől

Macdonald és Henderson éles kritikája az új szakszervezeti törvény felett

London, április 5. Már jelentettük, hogy az angol konzervatív kormány, okulva a nemrég lezajlott angol általános sztrájkon, új szakszervezeti törvényjavaslatot készített, amelynek nyílt célja az általános sztrájk jövőbeni megakadályozása. A javaslat szerint az új szakszervezeti törvény minden olyan esetben törvénytelennek fogja nyilvánítani a sztrájkot, amelynek más a célja, mint egyes iparágakban felmerülő konfliktusok szabályozása. Törvénytelennek minősíti az új törvényjavaslat a sztrájkot abban az esetben is, ha az a munkásságra, a kormányra, vagy a nagyközönségre akar nyomást kifejteni követeléseit érvényesítéséért.

Az új sztrájk-, illetve szakszervezeti törvény

legretrográdabb intézkedése, hogy az összes köztisztviselőknek a legszigorúbban megtiltja a munkaszervezetek kötelekbe való tartozást és a tisztviselői szervezetek a maguk egészében sem tartozhatnak sem a szakszervezeti szövetség, sem pedig a politikai pártok kötelekbe.

A fenti törvényjavaslatot az angol alsóház tegnapi ülésében első olvasásban elfogadta. Macdonald és Henderson munkászervezetek a javaslat vitája alkalmával bejelentették, hogy a javaslatot a szakszervezetek pozíciója elleni hars első állomásának tekintik, amelyre a kormányt a legutóbbi választások eredményei nem jogosítják fel.

Hogyan fizeti a Népszövetség a tisztviselőit

Genf, április 5. A közgyűlési szezonnak talán legérdekesebb jelentése az a pénzügyi beszámoló, amelyet Hamber norvég delegátus terjesztett a napokban a Népszövetség gazdasági igazgatósága elé. Ebből a jelentésből kitűnik, hogy a Népszövetség hivatalos apparátusa 844 embert foglalkoztat. Ez a személyzet is figyelemreméltó kuriózum a maga nemzetközi összetételében. Az említett 844 alkalmazott közül ugyanis 219 svájci, 215 angol, 180 francia és 229 egyéb nemzetiségű.

Tekintetbe véve azt az autoritást, amelyet ez az intézmény képvisel, a Népszövetség aránylag szerényen javadalmazza a funkcionáriusait. Erik Drummond, a Népszövetség főtitkára 100 ezer svájci frank évi fizetést kap, azonkívül pedig 67 ezer frankot alkalmi kiadások fedezésére, összesen tehát 167 ezer frankot egy évre, ami körülbelül 5 és félmillió lejnek felel meg. Erik Drummond havi fizetése így közel jár a félmillió lejhez, amennyit csak a legelőkelőbb nagyipari vállalatok vezetői keresnek meg. A melléje rendelt titkár 100 ezer frankot

kap egy évre, míg a három altitkár egyenként 75 ezer frankot, azonkívül pedig összesen 37 ezer frankot az előre nem látható kiadásokra. A főtitkári hivatal tisztviselői 10 ezer, 19 ezer és 28 ezer frankot kapnak egy évre. Egy gyorsíró évi fizetése 8—11 ezer frank. A politikai információs osztályok hivatalnokai 13—28 ezer frankot, a könyvelőség főnöke 24 ezer frankot, a fordító 19—25 ezer frankot, a könyvtárosok 25 ezer frankot, a gépirók 7—15 ezer frankot kapnak. A hivatalozgatók évi fizetése 4500—10,000 frank között váltakozik, míg a sofförök, a segédszemélyzet és a kertészek évi fizetése 4800—7000 frankot tesz ki.

Ezeknek a kategóriáknak megfelelő fizetést huznak a különböző irodák tagjai. A kisebbségi hivatal igazgatója például 53 ezer frankot, a tagok pedig 19—28 ezer frankot kapnak. A nemzetközi egészségügyi bizottság igazgatójának évi 53 ezer frank fizetése van, a tagok 19—28 ezer frankot kapnak. A leszerelési kérdéssel foglalkozó hivatal igazgatója 41 ezer frankot, a tagok pedig 24 ezer frankot kapnak egy évre.

— **Károlyi Mihály drámája.** Párisból jelentik: A magyar sajtó híradta, hogy Károlyi Mihály száműzetésében Ujhelyi Nándorral együtt szindarabot ír, amelyben saját sorsát dramatizálja. Ebben a formájában a hír nem felel meg a valóságnak, mert Károlyi Mihály Ujhelyi Nándorral semmiféle kapcsolatot nem tart fenn, azonfelül Károlyi nem is saját sorsát rajzolja meg a darabban, hanem egy költött alakot akar bemutatni. Emigráns politikust, akit hazájában bálványoznak, de amikor visszatér, megölik. A drámában a szerző távolfartja magát mindenféle aktualitástól. A drámáról — hozzáértők — a legjobb véleménynek van és nagy sikert jósolnak neki. Bemutatója egy angol színpadon lesz.

— **Április huszadikán életbelép az új vámtarifa?** Bukarestből jelentik: A kormányhoz közelálló „Politica“ című lap jelentése szerint az új vámtarifa munkálatai teljesen befejeződtek és április 20-án életbe fognak lépni a parlament elintézése után.

— **Veszedeelmes szökött fegyencet kerített kézre a kolozsvári rendőrség.** Gofdu Alexandru Magyarországról szökött meg, ahol Abonyban és Nyiregyházan sorozatos betöréseket követett el, amelyekért öt évi fegyházra ítélték. Megszökött a börtönből és Kolozsváron tolvajbandát akart szervezni. A rendőrség leleplezte és Cotz Jonel rendőrkapitány megállapította, hogy Gofdu előzőleg Romániában követett el betöréseket, a 88. gyalogezred szökött katonája, akit először a hadbíróság fog felelőségre vonni, azután pedig átadják a magyar hatóságoknak.

— **Nagyfontosságú zsidó-kazárkéziratot találtak.** Londonból jelentik: Dr. Schechter hírneves zsidó történész Kairóban való tanulmányútja alkalmával véletlenül egy tizenkettedik századból származó zsidó-kazár kéziratra bukkant. A kézirat fontos közléseket tartalmaz Oleg orosz fejedelemtől, aki harcosaival és hiveivel együtt áttért a zsidó hitre. Dr. Schechter a fontos kéziratot a cambridgei egyetemnek adta el. Londonban a kéziratot Kokowcew

professzor, az orosz irodalmi emlékek legjobb ismerője is megvizsgálta és úgy nyilatkozott, hogy a kézirat valódiságához nem fér kétség. A pergament a tizenkettedik század óta erősen lekopott, úgy, hogy egy része olvashatatlan. Szerinte e kéziratot egy zsidó és egy kazár közösen készítette el. Mindketten valószínűleg a leírott események szemtanúi voltak. Nagy fontossága van a kéziratnak a legrégibb orosz történelem szempontjából is.

DECCA Hordezható, világhírű angol beszélőgépek, lemezek legelőkelőbbek RÉVÉSZ BELA zeneműnkreskedésében, Marosvásárhelyt. — Kérjen ár-ajánlatot.

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyukits kalap	650—750
Nyulször	450—550
Loden kalap	100—180
Gyapju kalap	200—350

Weisz Siegfried
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.
(volt Wesselényi-u.)

Figyelem!
Harisny Barak
cégnél szerkeztető (volt S...)
Női pamutharisny
Női flohrharisny
Férfi pamutharisny
Férfi flohrharisny
Gyermekeharisny
Állandóan nap-
Angro

SZINHÁZ

MAC

A színház

Te csak pipál

regényíró most egy hatalmas sikereket. Ebben a színházzal nő-sülők sikerei me az a vigjáték, amely hatalmas Nemzeti Színton este lesz a bem

Levendula és

előadást 7 órakor

ken 10 órakor rom

Szerda 7-kor: Levend

szal. Napibérlet

Szerda 10-kor: Tanas

déjjátéka. (Em

Csütörtökön 7-kor: C

osztással. Leug

Napibérlet 65.

Csütörtök háromnegy

társulatának v

Sorozat 362.)

Péntek: A baba. (Ré

gyel Irén. Nem

rozat 363.)

Szombat 3-kor: Tul

előadás, igen c

ToInay, Ihaszsz

Szombaton 8-kor: Te

először. Premie

Vasárnap 3-kor: Nem

helyárrakkal. P

Vasárnap 6-kor: Gé

Irén, Neményi.

Sorozat 367.)

Vasárnap fél 9-kor: T

Napibérlet 66 s

Hétfő: Ty csak pipál

Sorozat 369.)

Hölgye
ujdons
MOSKOVITS
ban. Átalakítások

K
n
A
le
nyo
Str.
(B

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINR-nél, Cluj

**ikája
ett**

hogy az összes
bban megtöltje a
való tartozást és
naguk egészségben
szervezeti szövet-
rtok kötelékébe.
az angol alsóház
ásban elfogadta.
kászérek a ja-
entették, hogy a
pozíciója elleni
amelyre a kor-
eredményei nem

tviselőit

titkár egyenként
dig összesen 37
ható kiadásokra.
10 ezer, 19 ezer
évre. Egy gyors-
nk. A politikai
okai 13—28 ezer
24 ezer frankot,
a könyvtárosok
15 ezer frankot
fizetése 4500—
mik, míg a soffő-
értések évi fize-
ki.
megfelelő fizetést
gjai. A kishétségi
ezer frankot, a
akot kapnak. A
teig igazgatójának
a, a tagok 19—28
szerelei kérdéssel
41 ezer frankot, a
kapnak egy évre.

lékek legjobb isme-
vilárkozott, hogy a
etés. A pergament
sen leköpött, ugy,
Szerinte a kéziratot
készítette el. Mind-
mények szemtanúi
a kéziratnak a leg-
tjából is.

világhírű angol
épek, lemezek
REVÉSZ BELA
skedésben. Ma-
st. — Kérjen ár-

ook

usitása
dött.

ak :
..... 650—750
..... 450—550
..... 100—180
..... 200—350

gfried

Ferdinand 10.
(i-u.)

-nél, Cluj

Figyelem! **Hölgyek és Urak!**
**Harisnyák és mindenféle rövid-
árúk a legolesóbban**
Barabás & Co
cégnél szerezhetők be. — Calea Regele Ferdinand
(volt Szigethy hentesüzlet)
Női pamutharisnya L. 29-től feljebb
Női flohrharisnya L. 63-tól
Férfi pamutharisnya L. 19-től
Férfi flohrharisnya L. 65-től
Gyermekeharisnya L. 20-tól
Állandóan nagy raktár D. M. C. árukból!
Angro és Endefail osztály!

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

Te csak pipálj, Ladányi, Csathó Kálmán regényirő most egy új vígjátékával arat állandó és hatalmas sikereket a budapesti Nemzeti Színházban. Ebben a színházszezonban a Noszty-fiu és a Nem nőülök sikerei mellett a Te csak pipálj, Ladányi az a vígjáték, amelyik estéről-estére megtölti a hatalmas Nemzeti Színház nézőterét. Nálunk szombaton este lesz a bemutatója.

Levendula és Gésák — 7 óraker. A két előadást 7 óraker kezdik kivételesen, mert ez este-ken 10 óraker román előadás van a színházban.

Heti műsor

Szerda 7-ker: Levendula. (Lengyel Irén, Tolnay, Ihász-szal. Napibérlet 65 szám A. Sorozat 359.)
Szerda 10-ker: Tanase román revü-társulatának vendégjátéka. (Emelt helyárrakkal. Sorozat 360.)
Csütörtökön 7-ker: Gésák. (Operette-repriz, új szereposztással. Lengyel Irén, Neményivel, Tolnayval. Napibérlet 65. szám B. Sorozat 361.)
Csütörtök háromnegyed 10-ker: Tanase román revü-társulatának vendégjátéka. (Emelt helyárrakkal. Sorozat 362.)
Péntek: A baba. (Részben más szereposztással. Lengyel Irén, Neményi Lilivel. Bérletszűnetben. Sorozat 363.)
Szombat 3-ker: Tul a nagy Kriánón. (18-iki ifjúság előadás, igen olcsó helyárrakkal. Lengyel Irén, Tolnay, Ihász-szal. Sorozat 364.)
Szombaton 8-ker: Te csak pipálj, Ladányi. (Ujdonság, először. Premierbérlet 64. szám. Sorozat 365.)
Vasárnap 3-ker: Nem nőülök. (Ötödöszer. Leszállított helyárrakkal. Poor Lili, Neményi. Sorozat 366.)
Vasárnap 6-ker: Gésák. (Rendes helyárrak. Lengyel Irén, Neményi, Tolnayval. Napibérlet 66. sz. A. Sorozat 367.)
Vasárnap fél 9-ker: Te csak pipálj, Ladányi. (2-odszer. Napibérlet 66 szám B. Sorozat 368.)
Hétfő: Ty csak pipálj, Ladányi. (Napibérlet 67. sz. A. Sorozat 369.)

**Hölgyeim kalap-
ujdonságok**
MOSKOVITS-salonba
Megérkeztek a leg-
szébb tavaszi
Cluj. Cal. Reg.
Ferdinand
(Wesselényi u.)
Hátul az udvar
ban. Átalakítások legizlésesebben olcsón készülnek

**A
KADIMA
nyomda
készíti
a
legszebb
nyomtatványt**
*
**Cluj
Str. Baron Pop
(Brassai-u.)
10**

Közgazdaság

**A világ három legjobban eladósodott állama:
Franciaország, Olaszország és Anglia**

Romániában 41 angol font államadósság jut minden lélekre

(London, április 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol kormány statisztikai hivatala érdekes jelentést tett közzé a napokban a világ államainak pénzügyi helyzetéről. A jelentés ezeknek az adatoknak az alapján megállapítja, hogy azoknak a gazdasági bajoknak, amelyekben főleg az európai országok szenvednek, első-sorban az az oka, hogy a háboru óta még jobban el vannak adósodva, mint régen. Ebben a kimutatásban Románia, amelynek lakossága 17.4 millió, a következő adatokkal szerepel: A külkereskedelmi mérlegből 3.5 angol font, az államadósságból 4.1 font, a nemzeti vagyonból pedig 129 font esik egy lélekre.

Európa

többi államaiban a helyzet a következő:

	Millió lakos	Adósság	Vagyon
Anglia	44.2	180.0	630
Németország	62.5	41.6	250
Franciaország	39.2	96.0	273
Olaszország	42.0	42.8	127
Belgium	7.7	46.5	288
Hollandia	7.3	32.5	233
Spanyolország	22.0	27.6	290
Ausztria	6.5	11.7	108
Svédország	6.0	15.8	167
Svájc	3.9	49.4	472
Lengyelország	27.2	3.1	166
Románia	17.4	4.1	129
Csehszlovákia	13.6	16.5	151
Jugoszlávia	13.0	13.4	144
Portugália	6.4	11.5	120
Görögország	6.5	21.2	87

Külön fejezetet alkotnak

Még ezen a héten betérjesztik az új illetéktörvényt. Bukarestből jelentik: Az új illetéktörvény ügyében, amelynek Lepadatu által megállapított szövegén bizonyos módosítások történtek, tegnap értekezlet volt a pénzügyminisztériumban Manoilescu helyettes miniszter, Bogdanescu illetéktügyi vezérigazgató és Murgasanu szenátor, a javaslat előadójának részvételével. Az értekezlet, amelybe belevonták a tanulmányozóbizottság tanácsosait is, vizsgálat tárgyává tette, hogy milyen legyen a javaslat végleges formája. Arról, hogy a javaslat tartalmaz-e valamilyen intézkedést a biztosítóintézetek által sürgetett kötelező díjvédelem tekintetében, nem szivárgott ki semmi hír. A javaslatot még ezen a héten betérjesztik a szenátusban.

Kinevezték Románia képviselőit a genfi gazdasági konferenciára. Bukarestből jelentik: A kormány most nevezte ki annak a bizottságnak a tagjait, akik Románia képviseletében részt fognak venni a május negyedikén Genfben összeülő internacionális gazdasági-pénzügyi konferencián. A dele-

a brit birodalom társországai,

amelyek az alábbi helyzetet mutatják:

Brit India	247.0	3.1	29
Kanada	9.4	52.3	480
Délafrika	6.9	32.1	162
Ausztrália	6.0	76.4	361

Amerika

államainak vagyoni helyzete aránylag a legjobb:

Egyesült-Államok	113.0	35.5	385
Brazília	30.6	6.0	108
Mexikó	14.5	10.3	96
Argentina	10.0	15.0	284
Pern	60.0	3.6	68
Chile	4.1	11.9	182

A statisztikának talán legérdekesebb adatai azok, amelyek a

Távolkelet

országaira vonatkoznak:

Kína	436.0	0.4	91
Japán	6.0	8.6	1110

Habár a fenti számok maguktól is beszélnek, a jelentés kiemeli, hogy a világ legeladósodottabb államai Franciaország, Olaszország és Anglia, amelyeknek az államadóssága a nemzeti vagyon 36, 33, illetve 29 százalékát teszi ki, míg Németország például nemzeti vagyonának csak 16 százalékáig van eladósodva. Világgazdasági szempontból ennek a kimutatásnak a jelentősége abban van, hogy bizonyosága szerint Európa legfontosabb államainak produktív vagyona átlag 15, a világ összes vagyona pedig 13 százalékban van zálogként lekötve.

gáció elnöke Eugen Neculcea meghatalmazott miniszter, a Népszövetség pénzügyi és gazdasági bizottságának tagja lesz, a többi tagok pedig Nicolae Mungasanu szenátor, B. Marian és G. Stefanescu képviselők, Jon Protopopescu, Gigartu mérnök, titkár karadjea lesz. Tekintettel arra, hogy a konferencia szabályzata szerint minden állam csak öt delegátussal képviselheti magát, a kinevezett tagok közül kettő szakértői minőségben fog Genfben utazni.

Ujfajta bélyeggel látják el az idegen munkások tartózkodási engedélyét. Bukarestből jelentik: A munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy május 15.-én Timbrul migratiuni "megjelöléssel ujfajta bélyegre bocsát ki, amelyek az idegen állampolgárságu munkások és tisztviselők tartózkodási engedélyének felülbélyegzésére fognak szolgálni. Az általános rendelkezés szerint mindazok a külföldi szakmunkások és tisztviselők, akik a fennálló törvények szerint elnyerték az itt tartózkodás iránti engedélyt, minden év május 1-én köte-

Tőzsde

A piac délután megszilárdult, ami az érezhetőbb kereslettel indokolnak, árut azonban nem lehetett kapni.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3410—3425	—	—	491	3350	11019	13672	649 1/4	1923 1/2
Newyork ..	176 1/2—177 1/2	51987	520	2553	174	57270	711	3376 1/2	—
London	862—864	2525 1/2	2525 3/4	12403	845	2782 1/2	3454	16405	48578
Páris	690—700	2036 1/2	2037	—	683	2245	278470	13260	391 3/4
Milano	855—860	2493	2507 1/2	12290	845	2772 1/2	3443	163 1/4	479 1/2
Prága	524—527	1539 1/2	1539 1/2	—	514	1696 1/4	210580	—	296 1/4
Budapest ..	3100—3110	9080	9080	—	3050	—	12409	591 1/4	—
Belgrád	—	913 1/2	913	—	295	1006	124840	5950	176
Bukarest ..	—	312 1/2	307	—	—	323	418	20	60
Varsó	—	5795	5790	—	1940	6410	7957	379	—
Bécs	2490—2505	7312	7312	—	2450	8060	—	475 3/4	—
Berlin	4210—4220	12325	12325	—	4140	13580	16855	800 1/4	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) —, Páris —, Budapest 323, Bécs 41800, Prága 2000.

lesek lesznek igazolványukat az alábbiak alapján felülbélyegeztetni: — a) 200 lejes bélyeggel az ipari és mezőgazdasági munkások, valamint a háztartásbeli alkalmazottak; b) 400 lejes bélyeggel technikai vezetők és tisztviselők; c) 1000 lejes bélyeggel azok az idegen honosok, akik saját számlára folytatnak valamilyen foglalkozást. — Azok a külföldi alkalmazottak, akik a rendelet életbeléptetése után kapnak engedélyt az itt tartózkodásra, igazolványukat a határátlépéstől számított 4 héten belül kötelesek lebélyegeztetni. A munkaadók csak ilyen bélyeggel ellátott igazolvánnyal rendelkező munkásokat alkalmazhatnak.

A resicai vasművek mérlege. A resicai vasművek igazgatósága a napokban tette közzé mérlegét az 1926. évi üzleti eredményről. A 750 millió lej alaptőkével működő hatalmas ipar- és bányavállalat az elmúlt évben 128,525,620 lej tiszta hasznot mutat ki. A külföldi rezervák több mint 350 milliót tesznek ki. Az aktívák között az uradalmak, a bányák, az üzemi és lakóépületek összesen 1,078,996,322 lejjel szerepelnek, míg a raktárkészlet meghaladja a 335 milliót. Az adósok 531, a hitelezők pedig 546 millióval szerepelnek. A bruttó jövedelem összesen 394 millió volt.

Magánfelek részére panaszírodát állít fel a CFR. Ismeretes az a minisztériumi határozat, amely meg akarja szüntetni a különböző hivatalokhoz intézett beadványok és kérvények körüli anomáliákat speciális hivatalok felállításával, hogy ezek felelősség mellett kezeljék és elintézzék azokat. A határozat alapján elsőnek a CFR állítja fel a helyettes államtitkárság mellett ezt a hivatalt. Ide kell majd beadni minden kérvényt, petíciót és reklamációt, amely a vasúttal van kapcsolatban és a hivatal az összes beadványokat három napon belül illetékes helyre juttatja és az eredményt is közli a felekkel. A hivatal április 15-én kezdi meg a működését.

Változatlanul rosz a román fapiaci helyzet. A bécsi „Internationaler Holzmarkt“ legújabb száma az európai fapiacról közölt jelentésében megállapítja, hogy a román piac helyzete változatlanul súlyos, sőt a lej emelkedése óta még kilátástalanabb. A belföldi fogyasztás nagyon gyenge és annak ellenére, hogy a kitermelés ugyiszólván teljesen szünetel, a meglevő készleteket lehetetlen elhelyezni. Legjobban illusztrálja a román fapiac kétségbeesítő helyzetét az, hogy több erdélyi cég, amelynek Keletre szánt áruja már Galacban volt beraktározva, az egész szállítmányt visszafelé irányította és Magyarországra adta el. Általában a szállítási költségek mutatják legjobban, hogy milyen helyzetben van a román faipar. Ezzel szemben a cseh-szlovák faipar helyzete még jobb, mint tavaly, sőt Jugoszláviából is újra megélnékült az export.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai
Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötéllárak
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák
stb.

SPORT

Fuzió tárgyalások a kolozsvári futball-sportban. A utóbbi időben egymást érik a fuzió tárgyalások a kolozsvári sportegyletek között. A tárgyalások jórésze sikerrel kecsegtet, sőt, mint értesülünk, a Victoria, az Universitatea és az Academia vezetőségei között már létre is jött egy megállapodás abban az értelemben, hogy a három egyesület a tavaszi bajnoki szezon befejeztével „Romania” néven egyetlen egyesület kereteibe tömörül. Ugyanakkor megindultak a tárgyalások a KAC és a Husos vezetői között is a fuzió érdekében. Ezek a tárgyalások természetes reakciói a súlyos gazdasági helyzetnek egyrészt, másrészt pedig a kolozsvári futballsport eddigi egészségtelenül nagy erőmegosztásának. Előrelátható volt, hogy Kolozsvár nem fogja elbírni az újabb csoportosulásokat, amelyeket inkább vállalkozási kedv, mint az imperatív szükségesség hívott életre. A fuziók ily módon a megosztott erők koncentrációját és a kolozsvári futballsport megerősödését fogják eredményezni.

Külföldi eredmények:

Bécs. Hakoah—Hertha 2:2 (0:1). A bécsi zsidó csapat Schener, Gold, Hess, Fischer és Wortmann nélkül állt ki, de először szerepeltek a csatársorban Nikelsburger és Steiner. Austria (Amatőrök)—Sportklub 3:1 (2:0). Ezzel a győzelemmel az Austria a bajnokság ötödik helyére rukkolt elő. Harmadik helyen még mindig a Hakoah áll, a 21 mérkőzésből 21 ponttal.

Prima, garantált száraz tojáscsomagoló

fagyapot

Első Román Fagyapotgyár és Faipari Rt. — Cluj.
Gyümölcs, cukorka és droguista áruk csomagolására alkalmas fagyapot minden méretben

Narancs egész és féléadás
Citrom 330
sárga és vörösrös

nagyobb mennyiségben kapható

LÉB FIVÉREK - Cluj
Telefon 4-71. Telefon 4-71.

Zsidótárgyú művek féláron

Bernfeld: Die jüd. Literatur	150	lej helyett	95	Anthologia Hebraica.....	280	lej helyett	150
Böhm: Die Zionistisch Bewegung.....	350	" "	175	Bialik: Gedichte I—II..	200	" "	125
Brod Max: Sozialismus im Zionismus.....	75	" "	35	Edom: Letzten Juden Ppb.	100	" "	50
Brod Max: Im Kampf um das Judentum.....	75	" "	35	Hauser: Spinoza Leibn. ..	325	" "	150
Chad-Gadja: Das Pessachbuch.....	150	" "	95	Herzl: Feuilleton I-II. Ppb.	550	" "	270
Dubnov: Die neueste Geschichte des jüd. Volkes I—II—III.....	1200	" "	500	" Philosoph. Erzähl.	300	" "	130
Friedemann: Das Leben geb. Theodor Herzl bros.	75	" "	30	Jehuda Halevi: Divan ..	250	" "	125
Ugyanaz köve.....	125	" "	70	Lyser: Bejamin (Roman)	150	" "	75
Moses Hess: Sozialistische Aufsätze.....	200	" "	125	Perez: Goldene Kette....	120	" "	60
Juden in d. deutschen Literatur Pp.	200	" "	125	" Adam und Eva ..	200	" "	110
Juden in d. deutschen Literatur Leibn.	480	" "	200	Tharaud: Der Schatten des Kreuzes.....	150	" "	75
Judentaufen.....	50	" "	30	Jüdische Theater (2. Band)	250	" "	125
Katz: Charakterbilder aus der jüd. Geschichte....	200	" "	130	Loewe: Schelme u. Narren	100	" "	50
Klausner: Geschichte der Neuhebr. Literatur....	150	" "	95	Kloetzel: Moses Pipenbrink	125	" "	60
Nordau: Zionistische Schriften.....	250	" "	150	Liebermann: Josef Israels (15 képpel)....	125	" "	60
Zlocisti: Moses Hess (Leibn.)	280	" "	150	Jüdische Bücherei: kötetenkint 30 lej helyett 15 lej: Modena: Eldad. — Dr. Durian: Sei nicht irre deine Väter. — Die Prager Hagada. — Die Mantuaner Hagada. — Die Amsterdamer Hagada. — Süßkind v. Trimberg: Lieder. — Schwarz: Zions Klänge. — Das Buch Ruth (fametszetekkel). — Holbein: Bilder aus d. Alten Testament I—II—III. — Goretlik: H. Graetz. Scholem Alechem. Schalom Asch. — K. Schwarz: Mendale. — Friedeberger: Lesser Ury. — Daubler: Lazar Segall. — Marzynski: Fr. Feigl. — Fr. Rosenzweig: Der Tischdank. — Die Zerströrung Jerusalem.			
Zollschan: Revision des jüd. Nationalismus.....	100	" "	50				

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában
az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Portóköltés külön.

Tekintve, hogy egyik-másik műből kevés áll rendelkezésre, kérünk póttrendelést is feladni.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat, R.-T. nyomása, Cluj, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 10. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés lezlet csak úgy továbbíthatunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Eufurti dughagyma nagyobb tételben kapható Weisznl. Tudor Vladimirescu 6.

Eladó egy egész jó állapotban levő gyerekkocsi. Cim: Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.) 24, ajtó 5.

A Wesselényi-utcában szépen butorozott szoba, fűdőszoba használatra 2 leányknak vagy házaspárnak elcséjére kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

„Juvela“ ékszergyár Arad keres azonnal egy prima ékszerfoglalót.

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobb szer az

„Egger-Petrol“

Kapható minden gyógyszerárterületen és droguáriában

Zsidó házitánitónak ajánlkozik vidékre gyermekek mellé talmudista, Tanit chimis, rasit, gemoreh. Megkereséseket a kiadóba ker. 2552

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Uri és nőidivat szakmában és kirakatrendezésben jártas segéd, ki a román, magyar, német nyelvet bírja, megfelelő állást keres helyben, esetleg vidéken. „Katonaviselt“ jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Keresek bérbe zongorát vagy pianinót. Ajánlatokat „Muzsika“ jellegére a kiadóba.

Eladó valódi farkas kutya Árpád-u. 15. ajtó 8.

Csinosan butorozott

két külön bejárattal szoba 2—3 ur részére kiadó, esetleg ellátással. Érdeklődni lehet: Berkovitsné, Str. Jorga (v. Jókai-utca) 9.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek, zsinegek, kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Szerkesztőség,
hivatal és nyolc
Cluj-Kolozsvár, Str.
L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:

Szerk. és kiadó
9-77

Zs. N. Sz. —

Egyes szám ára
Magyarországban és vidéken
Békéscsaba is

1927 április 7

Fogy

A nemzeti párt mai belpolitikai erőket képviseli, volt takisták, F. miniszterek vezetik, hogy a kormányzati zűrzárat kisérletet váltak a nemzeti kormánypartba.

A takista csoport leg másik oldalra getti a nemzeti párt hírekről tudni szeretet játszó in a vezetésnek az a nemzeti paraszti zeken igyekeznek a Mert voltaképpen Ez a két kilépés amely az utóbbi évek tot érte. A közel hónapról-hónapra nemzeti parasztpárt forrásait.

A régi nemzeti párt volt, amikor a nemzeti párt alacsony színt emény bizonyosra Maniu Gyula fogja székben. A nemzeti párt kezében a hatalmat bármilyen alkalmasabb időben erők egysége a nemzeti párt és mégis létrejött, má akkor már Averesco fejlődő néppártnak téiben erősödött a sorvadott a fuzionált.

Az ellenzéki frakció unta meg a takisták kiváltak a nemzeti párt valódi nemzeti párt de néhány héttel a néppártba. A fuzionált zeti demokratapárt vezetésével a liberális frakciója József pártban szervezkedik.

A megfogvatkozás után Lupu hagyott vokált önmaga és a ország egyik fontos emiatt az ellentét meg kivonult a nemzeti párt szervezte a régi párt len veszteségnek a rasztpárt Agárbiček néppártba lépett a rasztpárt egyik vezetője Bogdan Duna ambiciójának kiélés.

Ehhez a hosszú takisták kilépése intellektuális a liberális zása. Nem lehet tudni pontot tesz-e a hoz ellenzéki kenyér megkokat megérlelni? zatos kilépések liberális parasztpárt erőit ugyanakkor megvagygenább teszik a vezetés. Mert a nemzeti pártok beolvadása alakulat volt ahhoz